

Embargoed

ጋዜጣዊ መግለጫ

የትግራይ ግጭት ሰለጠኞች በጀርመን የመጀመሪያው የወንጀል ክስ በከፍተኛ የኢትዮጵያ እና የኤርትራ መንግስታት እና ወታደራዊ ባለስልጣናት ላይ

በርሊን፣ መጋቢት 11፣ 2017

በትግራይ ኢትዮጵያ ከተረጎሙ ግጭት የተረፉ 8 ሰዎች የቀድሞ የሰብአዊ እርዳታ ሰራተኛ እና የቀድሞ ጊዜያዊ የመንግስት ባለስልጣን የሚገኙባቸው በ 12 የኢትዮጵያ እና የኤርትራ መንግስት ከፍተኛ ባለስልጣናት እና የጦር መኮንኖች በግጭቱ ወቅት የጦር ወንጀል እና በሰው ልጆች ላይ ወንጀል ፈጽመዋል ሲሉ ለጀርመን ፌዴራል አቃቤ ህግ ከባድ የወንጀል ክስ አቅርበዋል።

እነዚህ ተጎጂዎች ፣ ልክ እንደ በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩ፣ የጾታዊ ጥቃት ሰለጠኞች እና ምስክሮች፣ የዘፈቀደ እስራት፣ ስቃይ እና ረሃብ ሰለጠኞች ናቸው። እናም እስካሁን ድረስ ለደረሰባቸው ስቃይ ፍትህ ማግኘት ተነፍገዋል። ከተጠያቂነት ብቸኛ ተስፋቸው መካከል አንዱ የሆነው እነዚህ በሕይወት የተረፉት፣ አንዳንዶቹ በአሁኑ ጊዜ በጀርመን የሚኖሩ፣ የጀርመን ፌዴራል አቃቤ ህግ በእነዚህ ወንጀሎች ላይ ምርመራ እንዲከፍት ጠይቀዋል።

እ.ኤ.አ. ከህዳር 2012 ጀምሮ በትግራይ ያለው ግጭት በግዳጅ ረሃብ፣ የሰብአዊ እርዳታ እገዳዎች፣ እልቂቶች፣ ጾታዊ እና ጾታን መሰረት ያደረጉ ጥቃቶች፣ ማሰቃዎት እና የዘፈቀደ እስራትን ጨምሮ በጭካኔ በተፈጸሙ ክስተት ተለይቶ ይታወቃል። እነዚህ ጥሰቶች እና በደል በአብዛኛው በትግራይ ሰላማዊ ዜጎች ላይ በኢትዮጵያ እና በኤርትራ ሃይሎች እንዲሁም በተባባሪ ሚሊሻ ቡድኖች የተፈጸሙ ቢሆንም በግጭቱ ውስጥ የተሳተፉ ሌሎች አካላት እና የሌላ ብሄር ተወላጆች ሰላማዊ ዜጎችም ጭምር ናቸው። በሰፊው የተጠቀሰ አንድ ምንጭ በግጭቱን የሞት ቁጥር ከ 300,000 እስከ 800,000 ሰዎች መካከል አድርጎ አስቀምጧል።

ስምንቱ የትግራይ ተወላጆች ያቀረቡት አቤቱታ ለአንዳንዶቹ ግፍ ተጠያቂ ለማድረግ ሞክረዋል። ክሱ የተዘጋጀው በተወካዮቻቸው Legal Action Worldwide (LAW) እና ዶ/ር አና ኦህሚቸን ሲሆን። በ Debevoise & LLP እና ከአውሮፓ የሕግ መንግስት እና የሰብአዊ መብቶች ማእከል (ECCHR) ድጋፍ ጋር በመሆን ለጀርመን ፌዴራል የህዝብ አቃቤ ህግ የተጠረጠሩትን ወንጀሎች ምርመራ እንዲከፍት ጠይቋል። በአለም አቀፍ የህግ ክለላ የዳኝነት ህጋዊ መርህ መሰረት መንግስታት በስር ባህሪው አስከፊ ወንጀሎች ምክንያት በውጭ ሀገር የሚፈጸሙ አለም አቀፍ ወንጀሎችን ክስ እንዲመሰርቱ ያስችላቸዋል።

የጀርመን ባለስልጣናት በሶሪያ፣ በጋምቢያ እና በኢራቅ የተፈጸሙ የጭካኔ ወንጀሎችን ለመክሰስ የአለምአቀፍ ሕግጋት ስልጣንን መርህ በተሳካ ሁኔታ ተጠቅመዋል። የትግራይ ተወላጅ ተጎጂዎች በአሁኑ ጊዜ የራሳቸውን ቀን በፍርድ ቤት እየጠየቁ ነው። ቅሬታው ወደ ምርመራው ከቀጠለ፣ እንዲሁ ዓይነት ምርመራ ሲደረግ የመጀመሪያው ይሆናል።

የLegal Action Worldwide ዋና ዳይሬክተር አንቶኒያ ሙልኤይ፣ 'በኢትዮጵያ በተከሰተው ግጭቶች ታይቶ በማይታወቅ የ ጭካኔ ደረጃ የታየበት ነበር። ሆኖም ከፍተኛ ግጭቶች ከበቁ ከሁለት ዓመታት በላይ ተጎጂዎች ተጠያቂ የሆኑትን ሰዎች ለማየት አልተቻለም። በተጎጂዎች ጥንካሬ እና ክትትል ዓለም እንዲሰማ እና እርምጃ እንዲወስድ ሲማጸኑ ዛሬ ፍትህን ለማስፈን በሚያደርጉት ጥረት ወሳኝ ቀን ነው።

የዴቪቪይስ እና ፕሊምፕተን LLP የአለም አቀፍ አለመግባባቶች አፈታት እና የህዝብ አለም አቀፍ ህግ ቡድኖች ተባባሪ ሊቀመንበር ካትሪን አሚርፋር "በትግራይ በተረሰ የጦርነት ሰለጠኞች ወክለው ተጠያቂነትን ለመጠየቅ ከ LAW ጋር በድጋሚ አጋር መሆናችንን እናከብራለን። ኢትዮጵያ ወንጀለኞችን በአገር ውስጥ በህግ ተጠያቂ ለማድረግ ባለመቻሏ፣ የጀርመን ፌደራል አቃቤ ህግ ለእነዚህ አሰቃቂ ወንጀሎች ተጠያቂ የሆኑትን አጠርቶ ለፍርድ እንዲቀርብ ያቀረብነውን ጥሪ ተቀብሎ እንደሚያከብር ተስፋ እናደርጋለን።"

የአህጉራትን ኢንተርናሽናል መስራች ዶ/ር እና አህጉራትን፣ 'በትግራይ የተፈጸመው ጥፋት መጠንና መጠን-ከ300,000 እስከ 800,000 ሞት! - አስደንጋጭ ነው። እነዚህ ወንጀሎች ተጠርተው ለህግ መቅረብ አለባቸው፣ ሌላው ቀርቶ አሁንም እየታዩ ያሉትን የአለም አቀፍ ህግ ጥሰቶችን ለማስቆም እና ሌሎች የአለም መሪዎችም ተመሳሳይ አሰቃቂ ወንጀሎችን እንዳይፈጽሙ ለመከላከል ነው። LAW ምስጋና ይደረሰው እና ግጭቱ እና በዙገው ያሉ ሁኔታዎች እንዲሁም አንዳንድ የተለዩ ጥፋቶች በትጋት ተመርምረው ለጀርመን ፌደራል የህዝብ አቃቤ ህግ ትኩረት አቅርበዋል ። የፌደራል ጠቅላይ አቃቤ ህግ ለዚህ ጉዳይ በበቂ ሁኔታ ቅድሚያ እንደሚሰጥ እናምናለን።"

የዓለም አቀፍ ወንጀሎች እና ተጠያቂነት ፕሮግራም ECCHR ተባባሪ ዳይሬክተር አንድሪያስ ሹለር እንዳሉት "እንደሌሎች ግጭቶች ሁሉ ተጠቂዎች እና ምስክሮች በጀርመን ይኖራሉ። የጀርመን አቃብያን ህጎች የምርመራ ማስረጃዎች በመያዝ ምርመራቸውን ማከናወን እና ከሃገር ውጭ ለተፍፀሙ ወንጀሎችንም በአለም አቀፍ የ ወንጀል ምርመራ መርሕ ማጠራት ይኖርባቸዋል።"

የጀርባ ማስታወሻዎች

ይህ በLAW እና በባልደረባው ደብሎይስ እና ፕሊምፕተን LLP የትግራይ ተጎጂዎችን ወክለው ያቀረቡት ሁለተኛው አቤቱታ ሲሆን የመጀመሪያው ለአፍሪካ የሰብአዊ እና ህዝቦች መብት ኮሚሽን ከፓን አፍሪካ የህግ ባለሙያዎች ህብረት (PALU) ጋር በመተባበር የቀረበ ነው። የአፍሪካ ኮሚሽን ኮሙዩኒኬሽን በግጭቱ ወቅት በአፍሪካ የሰብአዊ እና ህዝቦች መብት ቻርተር የተጣለበትን ግዴታ ተጥሷል በሚል በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ላይ ክስ ቀርቦ ነበር። እ.ኤ.አ ጥቅምት 2014 የአፍሪካ ኮሚሽን አስቸኳይ ጊዜያዊ እርምጃዎችን አውጥቷል፣ ኢትዮጵያ ማንኛውንም የህግ ጥሰት፣ የዘፈቀደ ግድያ እና የታዩ ጥቃትን እንድታቆም እና በትግራይ ሰብአዊ ተደራሽነት እንድታረጋግጥ አሳስቧል።

በጀርመን ያለው ክስ በ መስከረም 2016 ለፌደራል የህዝብ አቃቤ ህግ ፅህፈት ቤት ቀረበ እና በሌላ የማስረጃ መዝገብ [13 መጋቢት 2017] እየተጨመረ ነው። የጀርመን ፌዴራል አቃቤ ህግ ወደ እሱ የቀረቡ የወንጀሎች ክሶች ላይ መዋቅራዊ ምርመራን ለመክፈት፣ ወንጀለኞችን በተጠረጠሩ ግለሰቦች ላይ የወንጀል ምርመራ የማካሄድ ፣ የእስር ማዘዣ እንዲወጣ የመጠየቅ እና የወንጀል ክስ የመመስረት አቅም አለው።

LAW ገለልተኛ እና ለትርፍ ያልተቋቋመ የሰብአዊ መብት ጠበቆች እና የህግ ባለሙያዎች ደካማ እና ግጭት በተከሰተባቸው አካባቢዎች የሚሰሩ ድርጅት ነው። በአፍሪካ፣ በመካከለኛው ምስራቅ እና በደቡብ እስያ የሰብአዊ መብት ረገጥ እና በደል ለደረሰባቸው ተጎጂዎች እና ማህበረሰቦች የህግ ድጋፍ ይሰጣል።

ዶ/ር አና አህሚቶች፣ ሬክትሳንዎልቲን፣ በበርሊን የተመሰረተ የወንጀል ህግ ድርጅት ልዩ፣ ኢንተር ኦሊም፣ በአለም አቀፍ የወንጀል ህግ፣ በሰብአዊ መብቶች እና በወንጀል ጉዳዮች ላይ የዳኝነት ትብብር አህሚቶችን ኢንተርናሽናል መስራች ናቸው።

ዴቤቮይስ እና ፕሊምፕተን LLP ዋና መሥሪያ ቤቱን በኒውዮርክ ያደረገ ዓለም አቀፍ የሕግ ድርጅት ሲሆን ሰፊ የሕዝብ ዓለም አቀፍ ሕግ አሠራር ያለው፣ በክልላዊ እና ዓለም አቀፍ ፍርድ ቤቶች እና ፍርድ ቤቶች ፊት ፓርቲዎችን መወከልን ጨምሮ ይቀርባል። ዴቤቮይስ በእነዚህ ሂደቶች ለ LAW ድጋፍ ሰጪ አማካሪ ነው።

ECCHR በበርሊን ላይ የተመሰረተ ነጻ፣ ለትርፍ ያልተቋቋመ የህግ እና ትምህርታዊ ድርጅት በአለም አቀፍ ደረጃ የሲቪል እና የሰብአዊ መብቶችን ለማስከበር የሚሰሩ ድርጅት ነው። በ1999 በአለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ጠበቆች የተቋቋመው በአለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች ድንጋጌ እንዲሁም በሌሎች የሰብአዊ መብቶች መግለጫዎችና ብሄራዊ ህገ-መንግስቶች የተረጋገጡ መብቶችን በህጋዊ መንገድ ለመጠበቅ እና ለማስከበር ነው።